

Verlag bijeenkomst 2

Alternatieve stadsdialoog Zwolle

Armoedevrij!



Thema: Gevolgen van corona op armoede

Datum bijeenkomst 2: Woensdag 17 juni 2020

Tijd: 10.00-11.00

Locatie: Microsoft Teams

Geschreven door: Yoëlle Derks

Gespreksleider: Francien lange

Stelling

Deze bijeenkomst is gevoerd aan de hand van de volgende stelling:

'Corona heeft niet meer of minder impact op mensen die in armoede leven dan ervoor; Elke crisis is desastreus voor hen.'

Aanwezige partijen:

- Hogeschool Windesheim
- GGD IJsselland
- St.Meedoen
- Noodfonds
- St. Voor Elkaar Zwolle
- Hart voor Zwolle
- St. Lift
- Gemeente Zwolle
- Raadslid Christen Unie
- Stimulansz
- St. KerstZwolle
- De Woonkoepel-Zwolle
- Bewonersraad Delta Wonen
- Present Zwolle
- Delta Wonen

De dialoog

De dialoog werd geopend met een quote van de SER: Coronacrisis legt een vergrootglas op de problemen die er al zijn.

Er werd hierop gereageerd dat door de coronacrisis mensen in armoede extra problemen hebben. Ouders moeten bijvoorbeeld kinderen lesgeven en niet elke ouder is daartoe in staat. Om thuis les te krijgen heb je tablets, laptops nodig en die zijn er vaak niet want daar is geen geld voor. Mensen schamen zich er voor dat er geen geld is waardoor het hebben van geen tablet of laptop niet wordt gemeld, waardoor kinderen geen of slecht onderwijs krijgen.

Vervolgens werd er benoemd dat tegenstellingen in deze tijd scherper worden. Mensen zijn meer op zichzelf aangewezen. Er is bijvoorbeeld een groep die eerst twee banen had en hierdoor net kon rondkomen. Nu een van de twee banen wegvalt, kunnen ze niet meer rondkomen.

Als aanvulling op dit voorbeeld werd aangegeven dat er ook sprake is van verdringing op de arbeidsmarkt van zomerbaantjes onder jongeren. Jongeren die nog weinig ervaring hebben met werken konden in de zomer vaak bijbaantjes vinden omdat medewerkers en jongeren die op basis van flexcontracten werken op vakantie gaan. Jongeren met weinig ervaring konden in dat gat hun eerste werkervaring opdoen, geld verdienen voor zichzelf maar ook een bijdrage leveren aan het gezinsinkomen. Doordat veel jongeren door de coronacrisis nu niet op vakantie gaan komen de 'jongsten' en minder ervaren vakantiewerkers niet aan het werk. En verder geldt in z'n algemeenheid dat er nu al meer vakantiekrachten zijn, dat er geen behoefte is aan vakantiekrachten die meer uren komen werken. Daarnaast speelt er ook nog mee dat jongeren die nu niet op vakantie gaan en wel een vakantiebaan hebben, vaak meer contacten, vaardigheden of ouders hebben die wat kunnen bijdragen op financieel gebied. Jongeren in de armoede hebben deze dingen vaak niet en hebben die extra dagen werken in de vakantie hard nodig. Daar komt nog bij dat veel jongeren werken in de horeca. Deze bedrijfstak heeft lange tijd stil gelegen waardoor er ook geen inkomsten waren. Nu alles weer open gaat, kan nog steeds niet iedereen aan het werk, want er kunnen minder klanten komen, dus de bezetting van het personeel is ook lager.

Een andere groep die te kampen heeft met de gevolgen van corona zijn de ZZP'ers. ZZP'ers die net voor zichzelf zijn begonnen hebben nog geen buffer opgebouwd en komen hierdoor snel in de financiële problemen. Ze kunnen dan de TOZO-regeling aanvragen, maar hebben dan vervolgens geen recht op verschillende toeslagen.

Terug naar de stelling. Er werd benoemd dat elke crisis desastreus is voor mensen in armoede. Ze hebben vaak een kleiner netwerk. Hulpverleners, professionals of vrijwilligers, vielen weg want niemand kwam meer bij iemand over de vloer. Hulpverleningsinstanties waren veelal alleen nog online te bereiken wat weer tot gevolg kan hebben dat digibeten of mensen die een laptop, internet e.d. niet kunnen betalen geen hulp konden vragen. Niet naar instanties toe kunnen gaan en geen hulpverleners kunnen ontvangen lijkt een grotere invloed te hebben op mensen die het financieel zwaar hebben, in armoede leven of die digibet zijn.

Na het kort bespreken van de stelling, zijn er een twee vragen aan de orde gekomen. De eerste vraag was als volgt: ***'Zorgt het ontstaan van de vele maatschappelijke initiatieven voor een goed gevoel bij kwetsbare burgers, vanwege het feit dat de samenleving zich om je bekommert?'***

Er werd hierop gereageerd met het volgende antwoord: 'Het ontstaan van de maatschappelijke initiatieven vonden de kwetsbare burgers erg mooi en overweldigend, maar een goed gevoel dat iedereen in de samenleving zich om ze bekommert hadden ze niet heel erg. Ze zeiden: We zijn altijd al eenzaam of arm geweest.'

Vervolgens werd er de volgende vraag aan het licht gebracht: ***'Wat is de invloed van maatschappelijke initiatieven geweest die de kwetsbare burgers wel wisten te bereiken?'***

Vanuit Hart voor Zwolle is er opgemerkt dat er in deze tijd veel behoefte is aan eten. Mensen die in de risicogroep zitten omtrent corona en een klein netwerk hebben, komen niet buiten en kunnen zelf geen boodschappen doen (met soms lege koelkasten tot gevolg). Daarom

heeft Hart voor Zwolle hiervoor maaltijdinitiatieven opgezet. Hierbij bezorgen jongeren uit Zwolle maaltijdpakketten bij kwetsbare Zwollenaren. Inmiddels worden er elke week 240 maaltijdpakketten aan kwetsbare burgers bezorgd. Voor dit initiatief is er een samenwerking aangegaan met het Greijdanus College. Deze middelbare school kookt de maaltijden voor de kwetsbare burgers. Helaas zal de school in de zomer dicht zijn en moet er dan een andere partner gevonden worden die de catering verzorgt. De ontvangers van de maaltijden worden gevonden via organisaties als Icare, de Herberg, SWT of thuiszorg. Zij melden hun cliënten ervoor aan. De kwetsbare burgers zelf bereiken is lastig, ze vragen namelijk moeilijk om hulp.

Daarnaast heeft Hart voor Zwolle deze periode 200 extra jongeren ingezet om bijvoorbeeld even langs te gaan bij mensen of een briefje door de bus te doen.

Na het beantwoorden van de twee vragen wordt er de volgende constatering gedaan. *'Het lijkt erop dat veel problemen ontstaan zijn door de intelligente lockdown. Vooral de mensen met een klein netwerk of kwetsbare burgers raken snel in een sociaal isolement. Dit isolement kan gevolgen meebrengen, zoals eenzaamheid of het niet naar de winkel kunnen (met een lege koelkast tot gevolg).'*'

Bij deze constatering wordt er gezegd dat veel problemen veroorzaakt worden door het sociaal isolement waar mensen in raken. Door de nieuwe koers in het sociaal domein zitten er veel kwetsbare burgers thuis, omdat er geprobeerd wordt om mensen zo lang mogelijk zelfstandig thuis te laten wonen. Doordat veel kwetsbare burgers thuis zitten, zijn zij door de coronacrisis in een sociaal isolement beland.

Na deze constatering is er weer teruggegrepen op de stelling.

In het begin van de coronatijd ontstonden er veel mooie initiatieven. De laatste tijd merkte iemand op dat de meeste inwoners het oude 'normale' leven weer op te pakken voor zover dat kan. Het gevoel dat diegene kreeg is dat de toegenomen saamhorigheid nu weer af begint te nemen. De vraag die aan de rest werd gesteld is of zij dit ook merkten.

De verwachting is dat de bereidheid wel blijft. Mensen hebben nu geproefd hoe leuk het is om iets voor een ander te doen en willen dat wel blijven doen. Als het oude leven weer opgepakt is hebben ze minder tijd, maar uiteindelijk zijn er dan toch meer vrijwilligers bijgekomen. Een aandachtspunt is dan dat er gekeken moet worden hoe de inwoners die bereid zijn om mee te helpen vast te houden. Al helemaal nu de zomer voor de deur staat en mensen op vakantie gaan.

Hart voor Zwolle heeft benoemd dat in het begin er veel aanmeldingen waren van nieuwe initiatieven, dat loopt nu wat terug. Om ervoor te zorgen dat mensen betrokken blijven, hebben ze gevraagd of ze vrijwilligers willen blijven op een lange termijn.

Een ander gevolg dat genoemd werd is het wegvallen van aangepaste activiteiten voor mensen met een beperking (in woonvormen). Zo valt bijvoorbeeld de dagbesteding weg. Hierdoor zijn zij veel meer op zichzelf geweest. Daarnaast zorgt dit er ook voor dat veel partners of kinderen mantelzorger worden. De mantelzorgers is een groep die zeker niet vergeten mag worden. Voor mensen met een beperking kan de situatie voor veel onbegrip zorgen en ze kunnen daardoor ander gedrag vertonen. Dit kan extra druk leggen op de

mantelzorgers. Vanuit de gemeente Zwolle/ ZwolleDoet! Is er een enquête uitgegaan over de gevolgen die mantelzorgers ervaren.

In de tijden van corona zijn veel schrijnende gevallen naar voren gekomen van mensen met weinig perspectief en de gevolgen ervan. De inwoner met perspectief is al weer bezig toe te werken naar het 'normaal'. Maar wat wordt het nieuwe normaal voor mensen in armoede of die hierin dreigen te raken? Hoe zal de weg naar het 'normale' eruit zien en hoe blijven we hierover in gesprek?

Verder werd er ook gekeken naar de positieve gevolgen van de coronacrisis. Doordat iedereen thuis zat, gingen mensen meer om zich heen kijken. Heeft mijn buurman of buurvrouw nog wat nodig. Corona haalt creativiteit in mensen naar boven.

Vanuit de gemeenteraad is er een motie aangenomen dat er gekeken zal gaan worden naar activiteiten voor kinderen in de vakantie. Een voorbeeld hiervan is dat de opvang doorgaat, zodat de ouders het thuis kunnen blijven redden. Er zal vooral gekeken naar alles wat er nog mogelijk is om te organiseren in Zwolle voor kinderen. Daarnaast wil de gemeenteraad graag op de hoogte blijven wat er allemaal speelt in Zwolle. Er werd aangegeven dat mensen zich vrij moesten voelen om de raadsleden te benaderen.

Vanuit Present Zwolle zullen deze zomer weer de zomerpakketten worden aangeboden. Hiervoor verwachten ze dit jaar meer aanmeldingen.

Voorbeeld van mooie initiatieven die ontstaan is het sturen van kaarten of brieven. Bijvoorbeeld een aantal bureaus van een zorginstelling die wat kaarten in de bus deden voor de inwoners hiervan. Dit is een mooi initiatief dat na de coronatijd eigenlijk door moet gaan. Hoe gaan we dit samen organiseren?

Ook werd er genoemd om al deze initiatieven zichtbaar te maken. Zowel de kleine initiatieven van bewoners van het kaarten sturen, als de initiatieven van de organisaties uit de stad. Door te zien wat er al goed gaat en er is, kunnen mensen hier weer inspiratie uit halen.

De volgende aspecten waren benoemd om aan te houden in deze tijd:

- Deel de positiviteit (door te benadrukken wat er al is kunnen mensen geïnspireerd raken en komen er nog meer mooie initiatieven).
- Maak zichtbaar wat er al is.
- Behoud de mooie initiatieven die opgekomen zijn in deze tijd.

Conclusie op de stelling

De conclusie van de stelling is dat corona meer impact/gevolgen heeft gehad voor mensen die in armoede leven.

Argumenten hiervoor waren onder andere:

- ZZP'ers/flexwerkers/uitzendkrachten verliezen hun inkomen, hierdoor zijn er meer mensen die in armoede komen.
- Mensen die zelfstandig wonen maar onderliggende problematiek hebben kunnen niet meer naar de dagbesteding toe

- Kwetsbare burgers kunnen niet meer boodschappen doen en raken in een sociaal isolement
- Er heeft een ontwrichting plaatsgevonden
- Kinderen die nu laptops nodig hebben
- Ouders die ineens les moet geven aan de kinderen
- Studenten krijgen een grote studieschuld door studievertraging. Deze wordt opgelopen door bijvoorbeeld een stage waar ze niet meer heen kunnen. Daarnaast verliezen veel studenten hun bijbaan en kunnen daardoor ook hun studieschuld niet aflossen.
- Studenten haken af, niet te motiveren.

Vragen die zijn blijven liggen:

- Hoe krijgen we digibeten mee in deze tijd?
- Hoe maken we zichtbaar wat elke partij aanbiedt.
- Welke initiatieven die nu ontstaan zijn moeten worden behouden. En hoe maken we deze zichtbaar?
- Hoe kunnen de vrijwilligers (die zich afgelopen tijd hebben aangemeld) behouden worden?